

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BIRŽELIS — JUNE 4, 1975

Nr. 129

L. K. B. Kronika Nr. 15

Tik ateistai turi žmogaus teises

„Tikintieji neturi teisės dirbti labdarybės darbe, organizuoti vaikų, jaunuolių ir moterų pamaldas“

6 Įstatymas ir tikinčiojo žmogaus sąžinė

Pateikiame inžinieriaus Vytauto Vaičiūno sutrumpintą laišką LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumui, „Tiesos“ ir „Kauno tiesos“ redakcijoms.

1973. XI. 30 „Tiesoje“ rašoma: „Vienas iš nuostabiųjų tarybinės demokratijos triumfo mūsų šalyje pasireiškimų — tvirta teisė į sąžinės laisvę...“ „Jokie skirtumai tarp piliečių jų teisių atžvilgiu visiškai neleistini“ (Leninas). Paminėjus pagrindinius įstatymus, garantuojančius sąžinės laisvę, straipsnyje „Įstatymas ir religiniai kultai“ rašoma: „Religinė bendruomenė yra susivienijimas tikinčiųjų piliečių, sulaukusių 18 m. amžiaus“. Kurie 18 m. neturinčius asmenis, jeigu jie nėra bendruomenės nariai? Kam pavesti jų auklėjimą? Gal ateistams? Kaip tai suderinti su TSRS Konstitucijos 124 str.?

Pratęsdama įvairių draudimų sąrašą, „Tiesa“ teigia: „jie (tikintieji - red.) neturi teisės steigti savišalpos kasas ir dirbti labdarybės darbe; organizuoti specialias vaikų, jaunuolių ir moterų pamaldas, taip pat bibliją aiškinančius, literatūrinius, darbinus, religijos mokančius ir panašius susirinkimus, grupes, raitelius“. Kas čia triumfojo. Ateistai turi teisę laisvai reikštis per spaudą ir radiją, organizuoti grupes, atidarinti bibliotekas... Mes gi, kaip pamotės vaikai, savo religines pareigas atliekam slapčiomis. Ateistams įstatymas garantuoja teises. Mums gi, kaip pažabotiems juodžiams, lieka tik pareigos.

(...) „Įstatymų apie bažnyčios atskirumą nuo valstybės ir mokyklos — nuo bažnyčios pažeidimų, užtraukiančiu baudžiamąją atsakomybę pagal BK 143 str. suprantama nepilnamečių religinio mokymo organizavimas ir sistemingas vykdymas, pažeidžiant įstatymo nustatytas taisykles“ (LTSR BK Komentarai, V.1974, p. 225). „Įstatymų nustatytų taisyklių pažeidimu reikia suprasti nepilnamečių religinį mokymą bet kokia forma“ (t. p., 226 p.). Niekur tiksliai nepasakyta kokių įstatymų ir kokios taisyklės pažeidžiamos, bet tik pasakyta suprantama, reikia suprasti. Kodėl tas dirbtinis neaiškumas pagrindiniame klausime, reguliuojančiame Bažnyčios ir Valstybės santykius? Jeigu taip miglotai būtų išaiškinti medžioklės nuostatai, tai mūsų medžiotojai pradėtų dramblius sapnuoti... „Reakciniai kunigai mėgina kelti triukšmą apie tariamai vergišką bažnyčios padėtį, ardo normalius bažnyčios santykius su valstybe. Tas jų triukšmas be realaus pagrindo... Tenkinant kunigų ir tikinčiųjų poreikius išleista „Apeigynas“, „Maldynas“, „Vatikano Susirinkimo Nutarimai“, „Šventasis Raštas“.

Pažiūrėkime, kas šioje literatūroje rašoma. (...) „Klebonai tikinčiųjų namus ir mokyklas, kiek

to reikalauja ganytojo pareigos, atsidedę tesirūpina jaunimu“ (V SN — „Vatikano Susirinkimo Nutarimai“ (p. 219). „Svarbu, kad visi kunigai... padėtų vieni kitiems“ (VSN, p. 236). Tai, kas čia pasakyta, sunku suderinti su P. Mišūčio straipsniu „Tarybiniai įstatymai ir religija“ („Kauno tiesa“, 1974.I.6), kuriame rašoma: „Bažnyčiai ir kunigams draudžiama mokyti vaikus katekizmo, panaudoti nepilnamečių religinėms apeigoms... organizuoti įvairias grupes, susirinkimus, grupinius pokalbius... Kunigas neturi teisės tvarkyti ūkinį — finansinį reikalą“.

Ko tada kunigai turi klausyti: Bažnyčios ar Valstybės? „Pasauliečiai... gali ir privalo vykdyti brangią pasaulio evangelizacijos veiklą... pasauliečių veikimas toks reikalingas, kad be jo negalima pasiekti veiksmingo ganytojų apaštalavimo... katalikai... yra ipareigoti siekti tikro

visuomenės gerio ir pagal išgalę stengtis, kad civilinė valdžia teisingai elgtųsi ir jos įstatymai atitiktų moralinius įstatymus ir visuomenės gerį“ (VSN, p.p. 58, 359, 362).

Šios Vatikano Susirinkimo direktyvos pasauliečius moraliai įpareigoja. Todėl noriu atkreipti jūsų dėmesį į tą priešybę praradę, kurioje stovi tikinčiojo lietuvių sąžinė. Man atrodo, kad ši nenormali padėtis susidarė todėl,

Visur sapnuoja CIA šmėklą

MASKVA. — Tass paskelbė iš Bangkoko: „Tajo šiaurės rytuose įvyko riaušės. Dviejose provincijose — Nonkai ir Sakonahon — provokatoriai įsibrovė į ten gyvenančių vietnamiečių namus ir naikino jų turtą. Vietinė valdžia, suėmusi riaušininikus, išaiškino, kad jie buvo apmokami CIA agentai. Šios provokacijos organizavimui CIA išleido 200 tūkstančių batų. Dalis lėšų gauta iš vietinių kinų. Ši aplinkybė įsidėmėtina, nes kinai daugiau ar mažiau susiję su Pekinu. Tokiu būdu aišku, kad Pekino lyderiai šio rajono ramų tautų sugyvenimą laiko didele klūtimi savo hegemonijai, o maisto interesus sutampa ir su CIA interesais“.

kad tarybinių įstatymų aiškin-tojai į tikėjimą ir tikinčiuosius žiūri pro bobučių pasakų apie raganas ir užburtais pilis akinus... P. Mišutis straipsnyje „Tarybiniai įstatymai ir religija“ kalba: „Tikslinga ir toliau gerinti religingumo tyrinėjimus, stebėti apeigų atlikimo būklę...“

Lietuvos katalikai tokį susidomėjimą gali pergyventi, kaip grubų kišimąsi į atskirtos Bažnyčios vidaus reikalus, seklių siuntimą į religinės bendruomenės vidų ir teisėtai paklausti: — Kuo jūs mus laikote? Nepilnamečiais nusikaltėliais? Ir todėl emėtės galingo globėjo — stebėtojo vaidmens! Jeigu taip, tai kiek tokią būklę gali tęstis? Jeigu mūsų įstatymų aiškintojai gerbtų tikinčiuosius, tikrai nedrįstų pagrindiniam krikščioniškam įstatymui, liepiančiam mylėti kiekvieną žmogų, kaip pats save, priešpastatyti draudimą: „Jie neturi teisės steigti savišalpos kasas ir dirbti labdarybės darbe“.

Skaudu, kad Lietuvos tikintysis, atlikdamas savo krikščionišką pareigą, jaučiasi einas užminuotu lauku: peržengė „įstatymą“ — nusikaltimas valstybei, prasielenkė su sąžine — dvasinės kančios. Ką daryti?

Jeigu negalima eiti į konfliktus su ateistine sąžine, tai juo labiau su krikščioniška, kuri mums yra Kūrėjo atspindys.

Lietuvos tikintieji prieš gyvenimo kryžkelę, kurioje krypties rodyklės skelbia: dešinėje — „įstatymų“ veikimo zona, kairėje — krikščioniška sąžinė. Tenka apsispręsti, ką pasirinkti. Norėčiau, kad jūs bent valandėlę pabūtumėte su čia atėjusiais Lietuvos katalikais. Atkreipkite dėmesį į čia atėjusių tautiečių tragediją... Aš bijau, kad istorikai šioje kryžkelėje nepastatytų trečios rodyklės — lietuviškos moralės kapai.

1975.II.9
Vytautas Vaičiūnas
Mano adresas: Kaunas, Hipodromo g. 46—35

Pikčiausias žodis Vakarams

MASKVA. — Sovietų karo ministeris Andrei Grečko pasakė vieną pikčiausių, kada yra sakęs kalbą prieš Ameriką ir Vakarus. Jo žodžiais, Vakarų imperialistai planuoja sudaryti sąjungą su Kinija ir apsupti sovietus. „Vakarų imperialistai tik Europoje stiprina karines pajėgas, o Vid. Rytuose, pietryčių Azijoje ir kitur jie įtempimą stengiasi mažinti, kad savo dėmesį ir jėgas nukreiptų prieš Sovietų Sąjungą“, kalbėjo Grečko.

MASKVA. — „Moskovskaja Pravda“ parašė, kad sovietai naudoja atominę jėgą sprogdindami uolias, kasant priėjimus prie naftos šaltinių.

Senatorius Jesse Helms (resp., N. C.) su Baltų komiteto nariais. Iš k. į d.: Ed. Sumanas, G. Meierovics (latvis), kun. dr. T. Žiūraitis OP, M. Kari (estas, komiteto pirmi ninkas) ir senatorius.

Dar reikia mūsų akcijos

Washingtonas. — Jungtinio Baltų Komiteto nariai lanko Kongreso narius, prašydami paremti kongresmano Edwardo Dervinskio rezoliuciją Nr. 165 ir senatoriaus Carl T. Curtis rez. Nr. 29. Dervinskio rezoliucija tebesvarstoma atitinkamam Atstovų rūmų pakomitety, kuriam vadovauja Dante Fascell (dem., Fla.). Kad Dervinskio rezoliucija greičiau praeitų, reikalinga didesnio paraginimo. Jungtinis Baltų komitetas prašo rašyti laiškus komiteto pirmininkui.

Laiškų pavyzdys:
The Honorable Dante Fascell, Chairman of the Subcommittee on International Political and Military Affairs Washington DC 20515
Dear Mr. Chairman:
There are strong indications that the U.S. is diluting its policy of refusing to recognize the forcible conquest of the Baltic States by the Soviet Union.

To strengthen this policy and to help fight for freedom for the enslaved citizens of the Baltic States, I urge you to favorably report the Baltic States Resolution.

Sincerely,
(Parašas ir adresas)

Vandenynus kontroliuos rusai

WASHINGTONAS. — Admirolas Elmo Zumwalt, buvęs laivyno operacijų viršininkas, įspėja Ameriką, kad Sov. Rusija baigia lenkti savo laivynu, ir Amerika pasaulio vandenynų kontroliuoti daugiau negalės. Jis ragina visuomenę paskelbti pilną vaizdą, atskleisti, kaip Amerikos laivynas nuolat mažinamas ir silpninamas visokiais suvaržymais ir nubraukimais, kai Sovietų jėgos elgiamasi kitaip.

PEKINAS. — Kinijos diplomatas, spaudos attache, kurį Kanada balandžio mėnesį išvarė iš savo krašto saugumo sumetimais, Reuterio žiniomis, suėmimo metu iš Kanados į Ameriką gabeno 70.000 dolerių, skirtų Filipinų partizanams, kovojantiems prieš prezidentą Marcos.

KINAI MATO KARO GRĖSMĘ

PEKINAS. — Vicepremjeras, einas premjero pareigas Teng Hsiao-ping, trečias savo svarbumu valdžios žmogus, nemato galimybės pilnų diplomatinių santykių su Amerika kitaip, kaip tik viena sąlyga: Amerika atsako Taiwaną pripažinimo ir nutraukia gynybos sutartį. Kada tai turėtų būti padaryta, nesako. Kinija gali palaukti. Prezidentas Fordas, kaip numatyta, šį rudenį atvyks į Kiniją, bus gražiai priimtas, nežiūrint, kad Taiwanas reikalas ir nebus sutvarkytas.

Kinija remia šiaurės Korėjos norą abiem Korėjom susijungti, bet nepritaria tam reikalui naudoti karinių jėgų ir tai palieka pačių korėjiečių vidaus reikalą. Mao ir Ču nors ir serga, bet pagrindinius sprendimus jie daro. Teng kartoja, kad Sovietų Sąjunga buvo ir tebėra didžiausiu taikos priešu, tik jis nemano, jog sovietai pulę Kiniją. Rusai kalba apie detente, bet provokuoja įtempimus; kalba apie nusiginklavimą, bet patys ginkluojasi didžiausiu tempu; savo jėgas organizuoja puolimui, ne gynybai; rusai manevriškai daro jau pasauliniu mastu, visuose vandenynuose; trys ketvirtadai sovietų armijos sukongcentruota Europoje, prie Kinijos sienos sutrauktas vienas milijonas.

Teng žodžiais, Amerika turi žinoti, kad rusai niekina silpnuosius, bet bijo stiprių. Svarbu, kad Amerikos jėgos nemazėtų. Jis pritaria Amerikos karinių jėgų buvimui Japonijoje, bet Pie-

Kas kaltas dėl Amerikos neveiklumo

WASHINGTONAS. — Ronald Reagan savo kalbose pasako daug kritiškų žodžių dėl Amerikos neveiklumo, bet tą kritiką pirmoj eilėj skiria Kongresui, ne prezidentui. Kalbėdamas per CBS televiziją, minėjo faktus, kur prezidentas norėjo stipriai veikti, bet to neleido tie, kurie leidžia įstatymus, pvz. dėl Vietnamo. Buvo tai Amerikos tragedija jį atiduoti komunistams. Prieš porą metų Kongresas uždraudė Vietnamą ginti, nedavė jokios pagalbos net jo agonijos valandomis, ir čia prezidentas buvo bejėgis ką nors padaryti. Neleido prezidentui net privirsti komunistus, kad tie vykdytų Paryžiaus taikos sąlygas. Vakarai Amerika labai nusivylę.

TRIPOLIS. — Libija paskelbė apie pasirašytą susitarimą su sovietais, kuriuo Maskva jiems duos atominę reaktorių ir paruoš personalą jam operuoti. Reaktorius bus 10 megavatų stiprumo ir tarnaus tik taikos reikalams.

Sueso kanalas šią savaitę jau atidaromas. Prie jėjimo į kanalą laukia Vakarų Vokietijos prekinis laivas Muensterland.

Fordas lanko Romą

ROMA. — Paskutinis prezidento Fordo apsilankymas buvo Roma. Vakar trumpai sustojęs aplankė Italijos prezidentą Giovanni Leone, susitiko su premjeru Aldo Moro, užs. reik. min. Mariano Rumor ir kitais. Paskui aplankė Paulių VI ir vakare išskrido į Washingtoną. Romos aerodrome su Leone pasikeitė šabloniškais diplomatiniais gražiais žodžiais apie abiejų šalių draugystę. Į Quirinalo rūmus, pas prezidentą, Fordas skrido helikopteriu ir tuo išvengė gali-mų demonstracijų.

SALZBURGAS. — Prezidentas Fordas buvo sustojęs Klesheim rūmuose, netoli miesto. 17-jo amžiaus rūmai nacių laikais buvo paversti svečių priėmimų vieta. Tuose rūmuose du kartus buvo sustojęs ir Nixonas.

Egipto prezidentas Sadatas buvo apgyvendintas kituose šalia miesto rūmuose — Fuschl pily. Pily 1939 buvo nupirkęs vokiečių užsienio reikalų ministras Jochim von Ribbentrop ir juose priimdavo užsienio svečius, daugiausia iš Italijos.

Abu prezidentai posėdžiavo Salzburgo miesto centre, buvusiuose arkivyskupų — kunigaikščių rūmuose, Rezidenz Palace, statytuose 16 amžiuje.

Nelaikas mažinti kariuomenę

WASHINGTONAS. — Senato daugumos vadas Mike Mansfieldas iki šiol siūlydavo Amerikos kariuomenę užjūriuose mažinti, dabar nuo siūlymo susilaiko. „Dabartinė chaotinė situacija po Indokinijos žlugimo verčia laikinai pripažinti, kad kariuomenės mažinti laikas neatėjo“, sakė senatorius.

Mirė kun. M. Mikeliūnas

OK. LIETUVA. — Gautomis žiniomis, gegužės 19 mirė kun. Mykolas Mikeliūnas, Panevėžio vyskupijos kunigas. Velionis buvo gimęs 1903 m. rugpjūčio 14 d., kunigu įšventintas 1939 m. gegužės 13 d. Prieš karą buvo Rokiškio vikaras. Po karo paskirtas Užpalių parapijos klebonu. Pastaruoju metu buvo Užpaliuose altarišta. Palaidotas gegužės 21 d.

Šiais metais okupuotoje Lietuvoje jau mirė septyni kunigai, o šį pavasarį įšventinti tik aštuoni nauji kunigai.

Vienur sniegas, kitur karščiai

LONDONAS. — Britanija susilaukė sniego. Tai pirmas toks atsitikimas, kad birželio mėnesį vietomis keliai pasidarė net pavojingi važiuoti. Žiniomis iš Lenkijos, gegužės pabaigoje ten buvo dideli karščiai, kokių šiuo laiku irgi niekas neatmena.

KALENDORIUS

Birželio 4: šv. Kvirinas, šv. Vincenta, Biržis, Vendrė.
Birželio 5: šv. Bonifacas, šv. Marcija, Kantautas, Dauga.
Saulė teka 5:18, leidžias 8:20.
ORAS
Dalnai saulėta, galimas lietus, šilčiau, apie 80 laipsnių.

TELYDI LIETUVIŠKOJI KNYGA

Kiekvienas žmogus, ypač ištisus metus įtemptai dirbęs, turi teisę gauti vasaros atostogas. Šios vasaros atostogas jau čia pat, taigi pats laikas pagalvoti, kaip ir kur jas praleisti ką veikime.

Didelė dalis lietuvių atostogas praleidžia keliaudami po Ameriką ar šveticus kraštus. Kiti pasitenkina, ištrūkę iš didmiesčio triukšmo ir dulkių, atostogas praleisti nuosaulesnėje vietelėje, kur mažiau dulkių, daugiau gryno oro, vandens, ramybės. Bet yra ir tokių, kurie niekur nesirodo keliauti: būna namie, tvarko, dažo savo namelius.

Mūsų jaunimas kiek skirtingai žiūri į atostogas ir jas praleidžia dažniausiai dirbdamas (užsidirbdami pridurką savo studijoms), o taip pat stovyklaujamas. Darbas ir stovyklavimas — geri dalykai. Darbas, rodos, nėra blogesnis mokykla, kaip universitetas.

Nemažas skaičius mūsų tautiečių vasaros metu būdami namie, vasarodami ar keliaudami, nepamiršta ir lietuviškosios knygos. Knyga vis dar yra nemažai lietuvių skaičiaus brangus ir mielas palydovas. Teisybė, knygos mylėtojų ir skaitytojų skaičius pastaruoju metu sumažėjo, bet, ačiū Dievui, dar neišnyko. Kiekvienais metais mes vis dar pajėgiame išleisti keliasdešimt neblogų knygų. Taigi šiuo rašiniu ir norime paskatinti platesnį mūsų tautiečių masės lietuviškosios knygos daugiau susidomėti ir esame linkę net padaryti kai kurių konkrečių pasiūlymų.

Tai atlikti mums davė paskatą Amerikos spauda. Štai "The New York Times Book Review" birželio 1 d. laidoje paskelbė sąrašą knygų, kurios tinka pasiimti atostogų važiuojantiems. Be amerikiečių autorių, kaip John Updike, skaitytojai skatinami skaityti Nobelio premijos laureato Heinricho Böell ar Peru rašytojo Mario Vargas Llosa knygas. Tarp keliasdešimt knygų yra siūlomų kritikos knygų, biografijos, politiniai klausimai raštai.

Panašias kultūrinių knygų rekomendacijas pateikė šveicarų vakarinių vokiečių, prancūzų, anglų ir kitų kraštų spauda. Atrodo, kad ir mes lietuviai galime kai ką rekomenduoti.

Nerašyta, bet atsitiktinai apklašinėjimo keliu surinkta statistika ir išperkamus lietuviškų knygų tiražai rodo, kad lietuviai vis dėlto daugiausia mėgstą skaityti grožinio turinio knygas ir atsiminimus. Taigi pradėkime romanais, apsakomis, kurių daugiausia išperkama ir kai kurie jų ir antrosios laidos susilaukia. Štai kai kurie autoriai ir knygų vardai, išleisti 1-3 pastarųjų metų bėgyje: "Draugo" romano konkurso premijuto: Jurgio Gliaudos "Pagairė", Birutės Pukelevičiūtės "Naujųjų metų istorija", Alojzo Barono "Abraomas ir sūnus", to paties autoriaus novelių rinkinys "Bėdžiūnų lanka", "Silko tinklė". Kiti romanai: V. Kavaliūno "Akdai ir šešėliai" ("Draugo") 1972 m. premijuotas romanais, J. Gliaudos — "Bėkšmės našta" (Amerikos lietuvių buitis ir susitikimas su draugais iš Lietuvos), to paties autoriaus "Šunkiausių keliu".

Šiomis dienomis Lietuviškosios knygos klubas išleido ir savo nariams prenumeratoriams išsiuntinėję labai įdomią Albino Baranausko parašytą apsaką "Rudenys ir pavasariai arba Užplynių Pultinevičius namie ir svetur" su geroka humoro doze. Kas mėgsta pasakas — tokį skaitytoją gerai suteiks Liudo Dovydeno pasakojimų rinkinys "Karaliai ir bulvės", o daug žinių apie pasakų kilmę ir jų teoriją ras dvi tometėje Vyt. Bagda-

navičiaus studijoje "Kultūrinės gėlmės pasakose". Yra ir daugiau šios rūšies knygų.

Biografinė, politinė ir atsiminimų literatūra vis dar labai domina skaitytojus. Šios knygos yra neblogai perkamos ir dažniausiai per keletą metų išperkamos. Mat, mūsų senimas ir jaunimas domisi ypač netolima Lietuvos praeitimi. Taigi ir gerų šios srities knygų netrūksta. Štai vėl keletas pasiūly.

Buv. Lietuvos kariuomenės vado gen. Stasio Raštikio atsiminimų III tomas — "Įvykiai ir žmonės". Greta šios knygos reikia išskirti M. Krupavičiaus atsiminimus ir šiomis dienomis išleista žinomo pedagogo P. Maldeikio knyga apie M. Krupavičių. Visais atžvilgiais skaitytiniausias veikalas "Stėponas Kolupaila" — tai lyg savos rūšies mūsų kultūros istorijos darbas. Ne mažos reikšmės turi įdomūs ir mažesnių žmonių (ne valstybinių) atsiminimai: dr. H. Lukšaševičiaus — "Vienas mažas gyvenimas", Andr. Ryliškio "Fragmentai iš praėties miglų", J. Kapačinskio "Išėjimų dalis". Įdomūs ir skaitytoją patraukiančios publicisto - rašytojo Bronio Rašos knygos, ypač paskutinis "Paguodos" dvi tomas.

Greta jų dar tenka rekomenduoti rašyt. Vyt. Alanto stambų istorinį dviejų tomy veikalą "Šventaragi", V. Trumpos sklandžiai parašytus istorinius pasakojimus — "Napoleonas, Baltija, Amerika", Stasio Ylos mūsų kultūros istorinę studiją — "Vardai ir veidai mūsų kultūros istorijoje", LKMA premija prenumeruotą dr. Jono Griniaus veikalą "Veidai ir problemos".

Sakoma, kad mūsų poetai ir jų poezija yra labai aukšto lygio. Štai, Lietuvių Rašytojų draugija paskyrė 1000 dolerių grožinės literatūros 1974 m. premiją ne už romaną ir apysaką, bet poetui Alfonsui Nykai - Nišiniui už jo eilėraščių rinkinį "Vyno stebuklas". Savo aktualiu nėra nusijusios dvi labai geros poeto K. Bradūno poezijos knygos "Poetaliai su karaliais" ir "Donelaičio kapas". Yra ir daugiau gerų poezijos knygų.

Lietuviškoji drama susilaukė Algirdo Lansbergio dviejų vaidinimų — "Vėjas gluosniuose. Gluosniai vėjuje", Anatolijaus Kairio istorinės trilogijos "Kartūnos" (iš Mindaugo epochos). Pridėkime kiek anksčiau išleistą Kosto Ostrausko "Kvarteta" — su daug ko įdomaus pasiskaityti.

Yra ir jaunimi knygų. Štai kelios jų: Nijolės Jankutės "Sąmone ežero sekliai", "Nuo devynių ligi pirmos", "Kelonė į septintą stotį", D. Bindokienės "Parkas anapus gatvės", J. Švabaitės - Gylienės "Gabriuko nuotykis" — bus jau graži pradžia. O yra ir daugiau.

Pastaraisiais metais buvo išleista ir keletas gerų religinių knygų. Šiomis dienomis LKMA premijavo kun. Alf. Grauslio "Šviesą tamsoje". Yra ir daugiau knygų leidyklos "Krikščionio gyvenime" išleistų gerų knygų.

Netrūksta politinių, istorinių veikalų. Apie jų pasirodymą knygų mėgėjai gali patirti iš "Draugo" skelbiamų pranešimų. Pagaliau reikia žinoti, kad "Draugas" yra didžiausias laisvajame pasaulyje lietuviškų knygų platinimo centras, galįs aprūpinti lietuviškos knygos mylėtojus beveik visomis Vakaruose išleisiamomis knygomis. Katalogai siunčiami nemokamai.

Teisingai sakoma, kad šeima be lietuviškos knygos ir laikraščio — šeima be lietuviškos širdies. Taigi ir šios vasaros atostogų metu lietuviškoji knyga tebūna mūsų geriausias palydovas.

MOSŲ SPAUDOS LAISVĖ IR VARŽTAI

Laisvas žodis ir sąmoninga atsakomybė

JAV-bės vadinamos laisvės spauda ir išrenka jiems naudinkraštu. Tarp kitų laisvių čia visurvisada pabrėžiama spaudos laisvė. Iš tikrųjų spauda čia turi netper daug visokių laisvių, kurias kartais žmonės išnaudoja net piktam ir už tai nebaudžiami.

Spauda ir okupantas

Mūsų lietuviškoji spauda taip pat naudojasi didžiausia laisve. Mes rašome, ką tik norime, dedant valdžios viršūnių karikatūras, ir niekas mums priekaištų nedaro. Tačiau mūsų apaudos darbuotojai ir jų talkininkai neturėtų nė minutę pamiršti, kad mūsų spauda turi tarnauti bendram reikalui — Lietuvos vadavimui, kad mes turime nepailestinti "persekiojimą, tykojantį mūsų klaidų", t. y., sovietinį okupantą. Mes negalim užmiršti nė minutę, kad mes turim taip pat didesniąją savo tautos dalį to nuožmaus okupanto rankose. Todėl mūsų išėjvijos spauda pati turi užsidėti sau varžtus, kad nekenktų pagrindiniams mūsų tautos siekiams, kad "nekaštų į savo ranką".

Amerikiečiai gali užsiiminti "Watergate'ais", "bussingais" ir pan. kivirčiais, bet mes negalim, nes okupantas panašius "perlus" žvejoja mūsų spaudoje, išpučia, iškraipo ir panaudoja išėjvijos niekinimui ir pavergtijai demoralizavimui. Žinoma, okupantas tai padaro ir be mūsų tautos, bet geriau, kad tai nebūtų mūsų nuopelnai.

Ar verta buvo nešti į spaudą BALF'o bylą? Ar vertėjo eiti į teismą ir visa tai garsintis spaudoje dargi su perdėtais spėlojimais, kad byla galinti tęstis keletą metų, išieškoti lėšas ir t. t. Ji baigėsi per keletą mėnesių. Atrodo, kad panašūs nesupratiimai galėtų būti išsprendžiami asmeniškai laiškais, telefonais suinteresuotųjų asmenų tarpe, be tokiu burbulu, kurio žala neabejotinai yra didelė, pakertanti pasitikejamą organizacijų vadovais ir duodanti dėkingos medžiagos "tykojantiems mūsų klaidų", o naudos iš to jokios nėra.

Nes spaudos puslapiuose

Ir kitų organizacijų tarpusaviai nesutarimai neturėtų būti sprendžiami spaudos puslapiuose, nes plačioji visuomenė jų neišsprendžia, o tik pasitraukia dažniausiai nuo vieno ir kito. Jokios naudos neatneša organizacijoms skundai ir replikos spaudoje, — problemų sprendimas paliktinas vadovaujantiems asmenims. Tuo tarpu okupantas gauna puikius medžiagos savo propagandai. So vietiniai pareigūnai seka išėjvijos

reikalaujama aktyvumo "komunizmo statyboje". Bet koks pasipriešinimas — lygus savizudybei. Nenorėkim, kad mūsų tauta žudytųsi. Jie žudosi ir neskatinami. Mes žinome tik susideginimus, bet mažai kam tėra žinoma, kad pasikorimai ten yra tapę kasdieniu reiškiniumi. Tai vienas iš okupanto vykdomų genocido reiškinų, išsautų baimės bei materialinio ir moralinio skurdo, kas okupantų sąmoningai palaikoma.

Pavergtieji tegali tik tylėti

Nereikalingos ir pesimizmo gaidelės dėl pavergtųjų nusistatymo, nes jie neturi laisvės pasisakyti. Nelaisvė visada išsautia laisvės pasiilgimą, tuo mes neturime abejoti. Kas gali labiau norėti laisvės už pavergtį? Todėl nereikėtų pavergtųjų laisvės troškimo laikyti teorema, kurią reikia įrodyti.

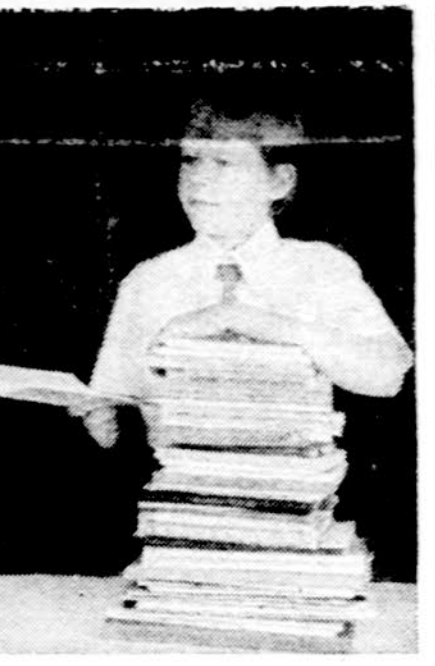
Dar grįžkime prie išėjvijos. Mūsų spaudoje per daug verkšlenimo dėl išėjvijos nutautimo, paprųjų nykimo, jaunimo abejingumo tautos reikalams, fondų ignoravimo ir kt., juo labiau kad tos "raudos" ne visada turi pagrindą. Nutautėjančių visur ir visada yra tokiose aplinkybėse. Vieną reikėtų neužmiršti, kad "grūdai neatpuola — tik pelai".

Kartą tos "raudos" rašomos pritraukti daugiau žmonių prie kolektyvo, bet rezultatai būna priešingi, nes niekas, ypač jaunieji, nebeneri dėtis prie miršančio kolektyvo. Geriau skelbti veiklos ir gyvastingumo reiškinius, tada daugiau laimėsime ir čia ir pavergtėje Lietuvoje.

Nežeminti savęs pačių

Įvairios šventės (dainų ir šokių), suvažiavimai, seimai, kongresai turi didelę reikšmę ir mūsų spaudai duoda dėkingos medžiagos. Tačiau neretai pasitaiko, kad po tokių didelių darbų kieno nors nepatenkinta savimyla užveda spaudoje ginčą dėl kokio nepagerbimo, nepadėkėjimo, neįvertinimo, nepaminėjimo ir tuo suniekina šventės didingumą ir pasiekus laimėjimus. Tuo pačiu duoda dėkingos medžiagos "tykojantiems mūsų klaidų", kurie, tik tas klaidas garsindami, geršias puses nutyledami, duoda visiškai juoda mūsų veiklos vaizdą ir tuo pelnosi. Todėl įvairias asmeniškas smulkmenas neturėtume nešti į spaudą. Žinoma, pasitaiko rimtų taisytynų netobulumų, tokią kritiką yra pamokanti ir reikalinga.

Is viso, gyrimasis ir varžytynės dėl visokių menų nuopelnų, juodinimas kitu, norint parodyti savo išmintį, žemina ne tik atski-

Rochesterio lit. mokyklos 4 sk. mokinys Darius Kirštenas, skaitymo varžybų laimėtojas, prie savo perskaitytų knygų. Nuotr. V. Staškevičius

rus asmenis, bet ir pačią spaudą.

Ne retai randame spaudoje pranešimų apie amerikiečių spaudoje pasirodžiusius straipsnius Lietuvos reikalui. Mums tokiu pasisakymu labai malonus ir naudingi, o persekiojams — nemalonūs. Prie tokių straipsnių ne retai randame komentarus, kad tą straipsnį paskelbti pasirūpino koks nors lietuvis ar lietuvių organizacija, atseit, mes patys kalbame už savo tautos reikalus. Ir taip dėl kokio asmens ar organizacijos tuščios garbės toks svetimšalo balsas nustoja savo reikšmės, atseit, koks veikėjas "išverke". Argi negalima apsieiti be tų komentarų? Kam tikrai rūpi Lietuva ir jos vadavimas, tas nelaukia užmokėsčio už kiekvieną pakrutėjimą.

Mūsų spaudos darbuotojai ir visuomenės veikėjai turėtų būti apdairūs, nesimulkingi dėl kokių nielių ir mažiau skelbti kivirčų. Mūsų spauda yra laisva tik teoretiskai, o praktikoje okupanto brutalumas užveda ir mums nematomus varžtus, su kuriais mes turime skaitytis, jeigu norim būti naudingi savo tėvynei.

ORAS IR LĒKTUVAI

Nors šių dienų technika ir daug pasiekė, tačiau keleivinė aviacija dar labai priklauso nuo atmosferos vykstančių reiškinų. Tie reiškiniai savo ruožtu būna nevienodo intensyvumo. Pavyzdžiui, kylant ir leidžiantis lėktuvui, svarbiausia yra matomumas. Lėktuvas pakilti ir nusileisti gali tam tikslui įrengtu taiku, kurį lakūnas turi matyti. Matomumą gali pabloginti rūkas, stiprus sniegas, ar lietus. Lėktuvui leidžiantis, svarbu ir debesų aukštis, mat, jeigu žemai, tai trukdo lakūnui laiku pamatyti nusileidimo taką.

Didžiausią įtaką matomumui turi rūkas. Nuostoliai, kuriuos

patiria dėl rūko aviacijos kompanijos, siekia šimtus milijonų dolerių per metus. Todėl uoliai atliekami bandymai, ieškoma būdų, kaip įveikti šią kliūtį.

Mokslininkai tyrinėtojai sako, kad viena iš priemonių kovos su rūku yra anglies dioksido arba propano dujų išpurškimas, kurių lašeliai ore virsta "sausu ledu" kristalais. Ant jų kondensuojasi vandens garai ir krinta ant žemės. Šis būdas yra brangus, tačiau padeda bent trumpam laikui.

Išbarsčius ore druskos dulkių, gaunama taip pat neblogų rezultatų. Čia tik svarbu, kad būtų ramus oras. Priešingu atveju išvalytas nuo rūko koridorius vėl prisipildo.

Skrendant lėktuvui, matomumas reikšmės beveik neturi, o skridimas debesyse vargina tik iakūnus. Tačiau ne visų tipų lėktuvams leidžiama skraidyti debesyse.

Nors skridimas debesyse ir nepavojingas, bet tam tikromis sąlygomis lėktuvas gali susidurti su kitu gamtos pavojingu reiškiniumi — apledėjimu. Lėktuvas apledėja tada, kai atšalę vandens lašeliai susiduria su skrendančiu lėktuvu ir užšąla ant jo paviršiaus. Apledėjimas gali įvykti bet kurio metu laiku ir visur, jeigu lėktuvas skrenda debesyse, kur temperatūra yra žemiau nulio C°. Lėktuvui apledėjus, žymiai padidėja jo svoris, išeina iš rikiuotės kai kurie įrenginiai. Šiuo atveju lakūnas, gavęs leidimą, gali nusileisti į žemesnį aukštį arba įjungti įrengimus, kurie pašalina apledėjimą.

Be to, labai pavojinga lėktuvas perkūnija. Žaibas trunka tūkstantąsias sekundės dalis, o srovės stiprumas vidutiniškai siekia apie 30 tūkstančių amperų. Tačiau žaibas trenkia ir skrendantį lėktuvą gana retai. Pirmausia gresia pavojus skrendančių keleivių gyvybei. Be to, audros debesyse lėktuvas svaivdomas. Vertikalios oro srovės kartais būna tokios stiprios, kad lakūnas negali suvaldyti lėktuvo, iškyla rimtas pavojus pačiam lėktuvui. Taip pat lėktuvą gali apgadinti ir stambi kruša. Atrodo, kad kol kas prieš perkūniją dar nėra efektyvių priemonių, todėl lėktuvui tenka aplenkti audros debesis.

Skrendančiam lėktuvui vėjas pavojaus nesudaro, bet pakilimui ir nusileidimui jis turi didelę reikšmę. Kad sumažėtų lėktuvo riedėjimo atkarpą pakilimui — nusileidimo taku, nusileidimo bei pakilimo manevrai turi būti atliekami prieš vėją. Jeigu vėjas pučia išilgai tako, tada lėktuvas leidžiasi arba kyła prieklausomai nuo vėjo krypties.

Sovietinė tikrovė Vilniuje

VILNIEČIO DIENORAŠTIS
SALOMAS JOSMANAS

16 — Ar Valka ramybės neduoda? — Velniai jos nematė — gerai, kad vaikas negyvas gimė — nereikės mokėti alimentų. Alkoholikas tėvams tik negyvi gimsta, — nusijuokė Leonas. — Ne tame esmė, kad aš alkoholikas. Ji kalė, joje kūdikis neužsimezga. Supratai? Man gydytojas pasakė: — Meluoja jis, tavo daktaras, — tvirtai pasakė Leonas. Boba, ji nors ir paskutinė, pagimdyti gali. Bet jeigu patinas girtuoklis, tai ir jo šunytis negyvas gimis. Tai aš žinau geriau už bet kokį gydytoją, todėl mažiau gersiu. — Gal tai ir tiesa, — sutinka Algis, bet vis tiek Valka kalė. Visos rusės kalės. — Na, na tyliau ten, neprastauburni, pasigirsta rusiškai nuo gretimo stalo. — O tu ką, supranti lietuviškai? — atsistojo Algis. — Suprantu, nesijaudink. Tik pasakyk nors žodį prieš rusus, štai su šita bonka galvą praskelsiu. — rodo į degtinės bonką mūsų kaimynas, dėvįs darbininkiską palaidinę. — Algi, neprasidėk, — ramina jį Leonas. — Velniai jų nematė — tegu sau gyvena. — Iš tiesų, velniai jų nematė. Algis išgeria stiklą degtinės, pirštais paima koldūną ir įkiša jį giliai į burną. Jis jau baisiai girtas ir nelabai supranta, ką šneka ir ką daro. Nors ir blavius jis šitai šneka. Keikia rusus už tai, kad atnešė į Lietuvą sovietų valdžią. Bet ko jis nepatenkintas? Juk jo tėvai buvo vargšai vargšai prieš karą, bernavo pas buože. O nauja valdžia juos truputį pamaitino ir kiek aprenge. Algis nepatenkintas. Jis, tur būt, kaip ir Kaziuokas, svajoto būti nepriklausomos Lietuvos valstybės vyriausybės ministru. Tiesa, visiškai pamiršęs apie Kaziuką. Po to, kai apsilankiau jo namuose, kartu su Algium Leonu parašėm laišką jį soc. aprūpinimo komitetą. Parašėm, kad Kaziuko šeima labai sunkioji būklėje, kad trūksta pinigų netgi maistui. Prašėm, kad pakeltų žmogui pensiją, o vaikui aprūpintų internete. Tuoj po rinkimų gavome atsakymą: "Dėkojame už jautrumą jūsų bendradarbio šeimai. Imsimės būtinų priemonių". — Užėkime pas Kaziuko žmoną, — pasiūliau, — sužinuosime, ar jiems padėjo. Leonas ir Algis sutiko, ir mes nuėjome į Zalgirio gatvę. — Sveika, Aldut, — pasisveikinau su Kaziuko dukra. Ji pažino mane ir, atrodo, netgi apsidžiaugė, kad atėjome. — Jūs, — nusišypsojo Kaziuko žmona, — sėskit, tik kur trečią pasodint? Jis susigėdus pasižiūri į dvi taburetes. — Nieko, stengėmės nuraminti ją, — mes parašėme į miesto komitetą laišką, kad Jums padėtų. Gal gavote atsakymą?

Ji nieko neatsakė, bet padavė atplėštą voką. Jame gulėjo trumpas, mašinėle spausdintas, laiškas: "Peržiūrėjusi jūsų vyro bendradarbių prašymą, soc. aprūpinimo komiteto specialioji komisija nemato reikalo padidinti jums pensijos, nes pagal jūsų invalidumo grupę ši suma yra ribinė. Jūsų vaikų, dukters ir sūnaus, įkurdinimas internete neįmanomas, dėl jūsų vyro nusikalstamos veiklos". — Kada jūs gavote šį laišką? — paklausiau. — Šiandien, — tyliai atsakė ji. — Gaila, kad tik šiandien. Kvaila, kad dalyvavau rinkimuose. — Eime, — stumtelėjo mane Leonas. — Nebegalau daugiau. Kai išėjome į gatvę, jis pradėjo garsiai šaukti ir grasint kumščiu, pasisukęs vilų pusėn: — Dėl jūsų, kiaušės snukiai, turiu dvejus metus tarnauti kariuomenėje. Kad jūs rytūmėt, o paprasta liaudis dvėstų iš bado. Šunsnukiai! Ką daryt? Ką daryt? Geriau mirt, negu tarnaut kariuomenėje, gint tuos šunis. Šiltai atsiveikinę ir net atsibučiavę, išsiskiriame. Leonas išeina į kariuomenę, Algis jūron. Aš "pereinu į aukštesnę kastą". Kaziukas kalėjime. Ką daro Valka, nežinau. Sandėlys uždarytas. Naujų krovėjų dar nėra. O už sandėlio durų guli meškina, "spaliniai", "jubilėjinės" lėlės, "revoliuciniai" beždžionys, "tarybiniai" kareiviai. Juos vis dar gamina. Vis dar kabo Lenino portretas, paauskuotuose rėmuose ir, nudažyti ryškiai raudona spalva, soc. įsipareigojimai. Kažkur guli ir plaktukas, kurio įkalinėjome vinis. Viskas nurgimzo praeitin. Netgi kiek gaila to laikotarpio.

Gegužės 24 d. Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje, gausiam būriui giminių bei pažįstamų dalyvaujant, kun. Jonas Raibužis pašventino dail. R. Mozoliausko sukurtą pilko granito paminklą su įrašu: "Viešpatie, pasigailėk likimo atskirtųjų tui nuo tėvyinės gimtųjų namų" ant kape kūrėjo savanorio gen. Štabo aviacijos pulk. Juozo Rapšio. Karių vardu kalbėjo gen. Mikas Reklaitis. Nuotraukoje prie paminklo iš kairės: anūki Ramona, Aldis, Antanina, našlė Konstancija, sesuo V. Udrienė, dešinėje sūnis Rimvydas ir Vidmantas su mairėmis.

Nuotr. Vyt. Račkauskio

LIET. GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJOS

Pasaulio Lietuvių Gydotojų sąjungos 10-tas suvažiavimas, įvykęs 1975 m. gegužės 24-25 d.d. Chicagoje, rezoliucijos.

tuvių gydytojų jungtis ir aktyviai prisidėti prie Lietuvos laisvinimo darbų.

Komisija, kurią sudarė dr. H. Brazaitis, dr. V. Paprockas (komisijos pirm.), dr. K. Pemkus, dr. J. Valaitis ir dr. M. Vygtanas, pasiūlė ir suvažiavimas priėmė šias rezoliucijas:

II. Suvažiavimas kreipiasi: (atitinkamus raštus paruošė senoji PLGS valdyba)

I. Suvažiavimas pareiškia: Pasaulio Lietuvių Gydotojų sąjungos 10 suvažiavimas, įvykęs 1975 m. gegužės 24-25 d. Chicagoje, apžvelgė išvystę lietuvių visuomeninio ir politinio darbo nuotakas ir susidariusią padėtį. Suvažiavimas su apgailėstumu konstatuoja, kad mūsų veiksnių veikla nėra tokia, kokios šiuo metu reikalauja tarptautinė okupuotos Lietuvos padėtis ir kurios tikisi pavergta tauta. Ne tik nerandama bendros kalbos, igalinančios bendrą darbą, bet taip pat paneigiamos teisinės normos, tarpusavio pagarba ir tolerancija, būtina sutelktiniam veiksmų darbui.

III. Suvažiavimas sveikina ir užjaučia pavergtą lietuvių: PLGS 10-tas suvažiavimas sveikina už geležinės sienos gyvenančius lietuvius ir didžiulį jų tautiniu atsparumu. Grožisi

pavergto lietuvių gydytojų darbais ir apgailėstumu, kad jis yra suvaržytas laisvai palaikyti ryšį su vakarų pasaulyje dirbančiais kolegomis.

IV. Suvažiavimas dėkoja: 1. Lietuvos Diplomatinei tarnybai už sveikinimus; 2. Buvusiai PLGS centro valdybai už nuveiktus darbus; 3. Illinois Liet. Gydotojų draugijai ir Pagelbiniam moterų vienetui už šio suvažiavimo suruošimą; 4. Suvažiavimas reikią nuoširdžią padėką lietuviškai spaudai, radijo ir televizijos vadyboms už rodomą prielankumą ir dėmesį lietuvių gydytojui. Lietuviškoji komunikacija atlieka milžinišką darbą lietuvių palaikyme ir jos puoselėjime. 5. Suvažiavimas dėkingas "Medicinos" redaktoriui dr. K. Pemkui už jo pavyzdinį redagavimą mūsų žurnalo ir linki toliau sėkmingai dirbti.

Rezoliucijų Komisija

BOSTONO ŽINIOS

"ŠEIMOS PSICHOLOGIJA" KULTŪROS KLUBE

S. m. paskutiniame Kultūros klubo susirinkime, kuris įvyko gegužės 24 d., prelegentu buvo majoras Romas Leimonas. Jo paskaitos tema: "Šeimos psichologija".

Klubo pirm. Ramūnas Kondrotas pristatė prelegentą. Majoras Romas Leimonas 1951 m. įsigijo magistro laipsnį iš psichiatrinio — socialinių mokslų Bostono kolegijoje. Nuo 1974 m. yra viršininkas Social Service Dept. Ft. Devens, Mass. Ilgesnį laiką Leimonas buvo Vakarų Vokietijoje su Amerikos kariuomene. Kurį laiką dirbo Walter Reed karo ligoninėje Washingtone.

Majoras Leimonas paskaitą pradėjo atsiprašymu, jog jis į skaitys iš raštu, nes per keliolika metų lietuviškai netekę skaityti paskaitų. Pradėjo iš savo darbo srities pavyzdžiais. Atėjusi moteris į jo įstaigą ir sakanti, jog ji bijanti išeiti į gatvę, nes ten alpsianti. Tekę ją įtikinti, kad gatvėje nealptų, o nueitų iki ano me džio ir ten alptų. Kada pradėjusi eiti, nealpusi nei gatvėje, nei prie medžio. Kitas asmuo turėjęs važiuoti iš Washingtono į New Yorką. Jis sakęs, jog jis žinąs, kad jį ištiks širdies priepuolis. Tekę nu braižyti žemėlapi pažymint pakeliami esančias visas artimiausias ligonines. Tada paduoti tą žemėlapi asmeniui su paaiškinimais; jeigu kas toje ar anoje vietoje atsistų, tai, va, čia yra artimiausia ligoninė. Asmuo labai supykęs ir išėjęs. Nuvažiavęs į New Yorką ir grįžęs atgal, bet niekas jam neatsitė. Atėjusi žmona su vyrų iškotti patarimo. Žmona sakiusi, kad po keliolikos gražuos vedybinio gyvenimo metų vyras jos nebemylis. Prašant papasakoti, kaip ji tokių išvadų priėjusi, kad jos vyras nebemylis, ji pasipasakojusi. Kartą iš krautu vėję pirkto žuvies ir dar kai ku-

rių kitų priedų, ji išvirusi prancūzišką žuvies sriubą. Vyrui ta sriuba patikus. Sekantį kartą, pataikaudama vyrui, ji nupirkusi šviežios žuvies ir dar labiau sten gusis išvirti gerą sriubą. Kai vyras pavalgęs, pasakęs, kad aną kartą sriuba buvusi skanesnė. Reiškia, jis jos nebemylis, jeigu neįvertinęs jos darbo ir pastangų. Išaiškins, kad sriuba yra sriuba ir nieko bendro su meile neturi, abu išėję laimingi.

Žmonės gyveną pagal taisykles, konstituciją. Dešimt Dievo įsakymų, šeimos turinčios savo tradicijas ir savo taisykles. Esą tradicinių šeimų, kurios gyvena pagal tas senas tradicijas ir taisykles. O iš to kyla įvairūs nesupratimai. Pav. tėvai nori, kad ir jų vaikai viską darytų, kaip jų seneliai ir tėvai darė ir gyveno. Kad mokytų tą sritį, kokią nori tėvai, o ne tą, kokią nori patys vaikas. Iš to kyla nesupratimai. Vaikai palieka tėvus ir panašiai. O jeigu kuris ir paklausys ir darąs pagal tėvus, o ne savo norą ir valią, tai jis būnųs visą amžių nelaimingas. Šeimos turis būti susitarimas. Net ir vaikų nereikia versti. Jeigu vaikas pyksta, tai jis lygią teisę turis tą savo pyktį tėvam išlieti ant jų, kaip tėvai ant vaikų. Reikia, kad pats vaikas pasirinktų, ką jis nori, o ne priesvaritų pagal senas tradicijas. Ir daug kitų pavyzdžių suminėjo.

Po paskaitos buvo gyvos diskusijos, keliant klausimus prelegentui ir jam juos atsakant. Klau simas jeigu šoferis pravažiuoja raudoną šviesą, tai policininkas jį sulaukys ir reikės mokėti baudą. Tai argi nereikia laikytis

taisyklių? Daugybė kitų klausimų. Prelegentas nei pirmo, nei labai grynė teorijos. Atrodo, jis tik perdavė šių dienų auklėjimo sistemos pavyzdžius.

Kultūros klubo veiklos apyskaitą padarė pirm. Kondrotas. Pajamų buvo 800 dol., likutis iš praėitų metų 72 dol. Iš viso 872 dol. Išlaidų 846 dol. Per visus metus, be šio, lankytojų atsilankė į susirinkimus 342. Taip pat padėjo visai klubo valdybai už gražų ir nuosirdų darbą. Sekantis susirinkimas jau bus rudeni.

P. Žickus

VAIKŲ STOVYKLOS

Neringos stovykloje, Brattleboro, Vermont, kuri yra vedama N. P. Marijos seselių iš Putnam, Conn., šiais metais tokia tvarka: Berniukam (7-14 metų) birželio 29 iki liepos 12-tos; mergaitėms (7-16 metų) liepos 13 iki rugpjūčio 2 d., lietuvių kilmės angli kalboj (misi 7-16 metų) rugpjūčio 3 iki 16-tos. Registracija ir informacija Camp Neringa, RFD, Box 134C, W. Brattleboro, Vt. 05301.

Registruotis reikia tuojau, nes vietų skaičius yra ribotas.

NETVARKA MOKYKLOSE

Sukūręs didžiausią tinkamą ir sukūręs bostoniškius teisėjus Garrity įsakė registruoti vaikus. Išsiuntinėjo specialų aplinkraštį apie tuos jo potvarkius visiem mokiniu tėvam. Tėvai eina į aukštesnį teismą, kad nors vieneriem metam tas jo planas būtų atidėtas.

Is vienos pusės yra gerai, kada teisėjus yra nepasalinamas. Tada jis gali daryti teisingus ir be baimės bei kam nors pataikavimo sprendimus. Is kitos pusės, kada teisėjus pasidarо viešpatis ir valdovas ir darо nesąmones, yra blogai, kada jo negalima pakeisti.

KNYGOS PRISTATYMAS BOSTONE

Birželio 8 d. 4 val. p. p. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos III a. salėje įvyks buv. Sibiro kalinės E. Juciūtės knygos "Pėdos mirties zonoje" pristatymas lietuvių visuomenei

4 val. bus atidaryta Sibiro kalinų darbų paroda. 5 val. apie knygą "Pėdos mirties zonoje" kalbės Elena Vasyliūnienė, po autorės žodis.

Po kalbų Izidorius Vasyliūnas pagros smuiku. Po programos — kavutė.

Bus galima nusipirkti knygą "Pėdos mirties zonoje". Kas norės, galės gauti autografus. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Pristatymą ruošia Bostono Jono Vanagaicio šaulių kuopa. K.

10% - 20% - 30% pigiau mokėsit už apdrandą nuo ugnies ir antymo blyno

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-6654

DOVANOS IS "DRAUGO"

Dovanų rinkinys "Draugo" administracijoje kas savaitę didėja. Dabar galima gauti dovanų giminėms ir pažįstamiems visokioms progoms. J. Budrys atvežė gražiai papuoštų lietuviškų lėlių, J. Vizgirda ir L. Montimas atsuntė rankdarbių, Z. Dapkienė paliko rinkinį keramikos darbų. Atrykite į "Draugą", 4545 W. 63 St. Chicago, Ill. 60629.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. - CA 5-7252 RADIOJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

J. GARDNER & SON CEMENT WORK Sidewalks - Patios - Driveways Porches - Garage Floors All Cement Work Residential, Industrial Commercial Licensed & Insured. Free estimates PHONE - 476-6808

HEATING CONTRACTOR Irenągiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visu rūšių namo apšildymui pėtus, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu grekt, apziniagal ir garantuotai. DOMAS ŽUKAUSKAS 4444 So. Western Ave. Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

VALOME KILIMUS IR BALDUS Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis. J. BUBNYS - Tel. RE 7-5168

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, saldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILAI COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 3833 So. Halsted, Chicago, Ill. 60609 Tel. WA 5-2737; 254-3629 V. Valantinas

NAMŲ APSILDYMAS Taisau senus ir įdeu naujus pėtus. Pigiai švalin, tadepi alyvinus perdirbu dėl dujų, įdeu vandens šilvumus. Kreipis - A. BANYS - 447-8806

SUBURBAN TUCKPOINTING REMONTUOJAME MŪRĄ NEMOKAMA! APSKAIČIUOJAME Skambint 776-0398 HARRY ZIHNISKI, savininkas

MOVING SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilnas apdrauda. TELEF. - WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS PRIEINAMA KAINA Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Irenągiu kambarius rūšy. Dažau. Zigmąs, tel. 778-0838 po 6 v. v.

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, saldytuvai, televizijos, dolerinių certifikatai, maistas, akordėonai. 2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629 TELEF. - WA 5-2287

M. A. ŠIMKUS REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE 4299 S. Maplewood, tel. 254-7450 Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYBES PRAŠYMAI ir kitoki blankai

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

TELEVIZIJOS Spalvotos ir paprastos Radija. Stereo ir oro vėsinimai Pardavimas ir taisymas MIGLINAS TV 2346 W. 69th St. - tel. 776-1486

A. VILIMAS MOVING Apraustas perkraustymas Įvairių statumų 823 WEST 34th PLACE Tel. - Frontier 6-1882

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiais dien. "Drauge".

REAL ESTATE

Aurora, Ill., parduodamas 8 kamb. namas, 3 vonios, 2 maš. garažas. Plius \$180.00 pajamų į mėn. Sklypas 80x130 p. 622 Monroe St., tel. 896-6964

Apyl. 71-os ir California parduodamas 2-ju butų medinis namas apkaltas baltu aluminu. Skambint po 2 val. popiet tel. 776-5794

Namai-vienybė ir ateitis 1 1/2 aukšto namas, 2 butai: vienas dailniai nebaigtas 12 Marquette Pk arti Pulaski. 50 p. sklypas. \$22,500. Puikus 5 kamb. 15 metų mūras. Arti mūsų ofiso. \$24,500. 3 butų puošnus mūras ir 3 auto mār. garažas. Naujas gazu šildymas. Gerai išsita vieta Marquette Pk. \$40,700. Puikus mūras, 3 butai 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismė. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūsų ofiso. \$26,500. Pataus ir pilnas lotas su garažu. Arti Maria High School. Graži 7 kamb. mūro rezidencija. Pušim iškaltas beismė. 2 auto garažas. Elektrinės durys. Arti parke. \$29,000. Puikus mūras, 3 butai ir maisto krautuvis su inventoriu. Šalia tuščias lotas. 2 auto mūrinis garažas. Brighton Pk. Šeimos nelaimė verčia parduoti viską už \$26,750. 3 butų modernus 20 metų mūras. Gazu šildymas. Garažas. Prie vienuolyno. \$37,500.

VALDIS REAL ESTATE 2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

20 metų senumo 1 1/2 aukšto mūr. 2 po 5 kamb. Atskiros šilumos. Savininkas turi parduoti. Apyl. 70-os ir Maplewood. \$32,500. 18 metų 2-ju butų mūras 2 po 4 1/2 kamb. Apyl. 72-os ir Washburn. Prašo \$39,000.00. 22 metų senumo 1 1/2 aukšto mūr. 2 butai - 3 mieg. apadjoj. 2 viršū. Apyl. 71-os ir California. \$38,500.

BUD'S REALTY NAMŲ PIRKIMAS BEI PARDAVIMAS Butų Nuomavimas BALYS BUDRAITIS Telef. - 254-5551

63rd and Oak Park Ave. 9 FLAT BUILDING 3-2 bedroom and 1-1 bedroom. Stoves, refrigerators & air conditioners. Excellent income. Below market price.

OLSICK & COMPANY Phone - 586-1100

Mūr. bungalow, 43 p. sklypas, central. šildymas. Whipple ir 63-čia. Nebraska. 2 butai po 4 1/2 kamb. 17 metų. 30 p. sklypas. Central šildymas. Kiekv. butui atskirai. Tik \$42,000. Mūr. 4 butai - 2 po 4 kamb. 2 po 3 kamb. ir 3kamb. skieple. 2 auto garažas. Central. šildymas. Geros pajamos. Gera vieta gyvenimui. 10 butų mūr. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kamb.

SIMAITIS REALTY 2951 W. 63rd St. 436-7878

ISNUOMOJAMA - FOR RENT Išnuomojama - Naujame name DIDELĖ BIZNIO PATALPA Tinka grožio saloniui (yra visi įrenginiai) arba lietuviškam restoranui. Kreipis - 4358 So. Western Avenue Tel. - 847-0970

BUTŲ NUOMAVIMAS Namų pirkimas - Pardavimas - Valdymas Draudimai - Income Tax Notaristas - Vertimai BELL REALTY J. BACEVICIUS 6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

Apieimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gį skelbtimų kainos visiems prieinamos.

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti. Skelbtis dien. "Drauge".

HELP WANTED - VYBAI

PAINTER PAINT MAINTENANCE 5 years experience painting with Epoxy using Spray Guns and sand blaster. Will set up and maintain your own in plant shop. \$8.74 PER HOUR TO START. MORTON SALT COMPANY 1357 Elston Ave. 285-1010

HELP WANTED MOTERYV CLEANING WOMAN FOR OFFICES 5 day week - Mon. thru Friday. 9 p.m. to 5:30 a.m. Good wages. Near Downtown. Tel. - 527-3080 Call after 4 p.m. - Mr. Poltroek.

ISNUOMOJAMA - FOR RENT ISNUOMOJAMAS 4 kambarių butas Brighton Parke. Telef. - LA 3-7153

DEMESIO! KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI - Paruošė - dipl. teis. Pranas Sulas

Testamentai su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami. Tai nauja pagerinta laida. Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei gurodama jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosakų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje. Gaunama "DRAUGE" Kaina su Legaliskomis Formomis \$8.50; be ty formų - \$3.00. Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ? Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles. Kreipkitės į "Draugą" spausdint visais pamaisiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

Radijo Programa Senamata Lietuvių Radjo Programą Naujojo Anglijos ir stepes WLYN 1300 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų - perduodama vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkas. Biznio reikalais kreipis į: Baltic Florists - gėlių bei dovanų krautuvis, 802 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 6-6688. Ten pat gaunamas ir išsirašius Drauge.

Kazio Barausko 18 Drauge RIMTIES VALANDELES parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje PRISIKELIMO ŽMONES A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Drauge" skyriui. Jo atmintingai kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Barauskas atrinko aktualiausias V. Bagdanavičius, laiduojant veilon, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas veilonio taip nedomino kaip religinio. Jis juos reidavo labai atsidėjęs ir giliai susielpo". Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigybtės subaktimi. Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge", 6455 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. (Prašantinus 25 centai, ir Illinois gyventojai pridėda 20 centų mokesčių).

PALAIKOTA

A. A. MARIJONA PETRAITIENĖ

Prieš penkerius metus, pergyvenusi sunkią galvos operaciją, kankinta ligos ir sunkios ligos, sulaukusi 85-rių metų amžiaus, balandžio 30 d. 7 val. vakare, Matulačio namuose, Putnam, Conn., mirė Marija Žičkutė-Petraitiene, kun. Juozo Petraičio motina. Amerikoje yra išgyvenusi 26 metus.

A. a. Marija Petraitiene

Laidotuvėms rūpinosi Gilman laidotuvių direktorius, Putnam, Conn. Gegužės 1 d. jos kūnas buvo pašarvotas koplyčioje. Vakare ją lankė šeima ir Nekalto Pr. seserys, buvo atkalbėtas rožančius. Gegužės 2 d. po pietų atėjo su ja atsisveikinti Matulačio namų gyventojai, seselės ir tėvai marijonai iš Marianopolio. Buvo sukabėtos dvi dalys rožančių. Pavakare, kaip velionė buvo pagedavusi, jos kūnas buvo pervežtas į New Britain, Conn., ir pašarvotas Zigo koplyčioje. Čia taip pat atėjo atsisveikinti labai daug velionės artimųjų ir pažįstamų. Šv. Andriejaus lietuvių parapijos klebonas kun. Edvardas Gradeckas sukabėjo rožančių ir tarė jautrų žodį.

Gegužės 3 d., šeštadienio rytą, velionė buvo atlydėta į šv. Andriejaus bažnyčią ir čia buvo atliktos koncelebracinės Mišios, kurias aukojo kun. Edvardas Gradeckas, kun. Jonas Rikteraitis ir kun. Vytautas Bitinas. Asistavo aštuoni kunigai marijonai, atvykę iš Marianopolio. Velionės Marijonos gyvenimą jautrais žodžiais apibūdino klebonas kun. Edv. Gradeckas. Tėvų marijonų provinciolio kun. J. Dambrausko, kuris dėl sveikatos negalėjo atvykti, vardu šeimai užuojautą ir pagarbą velionei, kunigo motinai, pareiškė kun. Ant. Micūnas, MIC.

Per Mišias giedėjo vargonininkė Elzbieta Liūdžiūvienė ir Ričardas Plukas. Po gedulingų pamaldų Marijos Petraitiene kūnas vėl buvo nuvežtas į Putnamą, palydint gražiam būriui šeimos narių, giminių ir artimųjų. Palaidota Nekaltai Pr. Mergelės Marijos vienuolyno kapinėse.

Prie kapo laidojimo apeigas atliko kun. A. Švedas, MIC, kuris tuo laiku buvo atvykęs iš Rosario, Argentinos, ir atstovavo velionės sūniui kun. Juozui Petraičiui, MIC, negalėjusiam iš Argentinos atvykti į motinos laidojimą. Nekaltai Pr. seserys gražiai pagiedojo giesmes ir "Viešpaties Angėlą". Velionės dūta jauni vaikaičiai — Linas ir Gintaras Stasaičiai patarmavo šv. Mišių metu bažnyčioje New Britaine ir čia kapinėse. Po laidojimo visi buvo pakviesti į vienuolyną pietums, kuriuos buvo paruošusios seselės.

Giliame nuliūdime liko sūnus kun. Juozas Petraitis, MIC, Avellanedos Aušros Vartų parapijos klebonas, Buenos Aires, Argentinoje, — jis jau dvylikti metai ten dirbaujasi, sūnus Jonas su žmona Morta Lietuvoje, sūnus Petras su žmona Andžele, Richmond Hill, N. Y., ir dukterė Antanina su vyrų Vytautu Stasaičiai, gyv. Newington, Conn., devyni vaikaičiai — šeši Lietuvoje ir trys JAV. Be to, Lietuvoje liko vienintelė gyva sesuo Agota Gaizauskienė ir daugelis kitų giminių.

Velionės vyras Juozas Petraitis yra miręs 1962 m. okup. Lietuvoje.

Velionė buvo gimusi 1889 m. lapkričio 21 d. Gauraičių km., Gaurės valsč., Tauragės apskr., gausioje ūkininko šeimoje. 1921 metais sukūrė šeimą su Juozu Petraičiu ir apsigyveno Milgautų kaime, Gaurės valsč. Turėjo pavyzdinę ūkį ir gražiai ūkininkavo bei auginė tris sūnus ir vieną dukterį. Vyriausias sūnus Juozas įstojo į kunigų seminariją ir mokėsi Kaune ir Telšiuose.

Užėjus antrai rusų komunistų okupacijai, Marija Petraitiene buvo atskirta nuo vyro, kuris liko Lietuvoje. Ji su vaikais buvo nublokėta į Vokietiją. Priartėjus rusams prie Pomeranijos, Vokietijoje, iš šeimos buvo atplėštas ir sūnus Jonas, kuris vėliau buvo gražintas į Lietuvą ir gyveno drauge su tėvu.

Karui baigiantis, Marija su vaikais pasiekė Bavariją netoli Eichstaeto, kur jos sūnus Juozas vėl tęsė pradėtą teologijos mokslą Eichstaeto kunigų seminarijoje. Vėliau jis išvyko gilinti studijų į Romą, o motina, karui pasibaigus, apsigyveno Rebdorfo pabėgėlių stovykloje.

1949 m. balandžio 19 d. Marija Petraitiene su sūnumi Petru ir dukterimi atvyko į JAV ir apsigyveno New Yorke. Sūnus Juozas jau taip pat iš Romos buvo persikėlęs į JAV ir tęsė mokslą Marian Hills seminarijoje, Clarendon Hills, Ill. 1952 m. gegužės 22 d. šv. Raimundo katedroje Joliet, Ill., jis buvo iššventintas kunigu. Motinai buvo labai skaudu, kad negalėjo (dėl tolimos kelionės) matyti sūnaus šventimų. Užtat jai buvo labai džiaugsminga diena, kai sūnus Juozas birželio 15 d. aukojo pirmąsias Mišias šv. Marijos Apreiškimo bažnyčioje Brooklyne, N. Y.

1953 m. dukteriai ištekėjus ir išsikėlus gyventi į Conn. valstiją, Marija liko sūnaus Petro globoje. Vėliau ir sūnui sukūrus šeimą, jai teko palikti New Yorką, kur išgyveno 18 metų. Sunku buvo skirtis su pažįstamais ir Maspetho lietuvių Viešpaties Atsimainymo parapija, į kurias bažnyčią ji kiekvieną rytą eidavo išklausyti šv. Mišių. Ji priklausė Rožančiaus draugijai, tretininkėms ir kitoms parapijos organizacijoms. Ji persikėlė į Newingtoną, Conn., pas dukterį ir ženą Stasaičius. Čia tuoj įsijungė į šv. Andriejaus lietuvių parapiją New Britain, Conn., ir priklausė parapijos organizacijoms.

1970 m. birželio 29 d. ją ištiko sunkus priepuolis, buvo paguldyta į New Britaine General ligoninę, o liepos 15 d. padaryta sunki galvos operacija, pašalinant galvoje auglį. Po poros dienų buvo padaryta antra operacija, pašalinant didelį kraujotakos krešulį. Po trijų mėnesių gydymo grįžo vėl į dukters globą, bet jau silpnos sveikatos.

Sveikatai negerėjant ir vėl gaunant tokius pat priepuolius, 1971 metų liepos 6 d. ji buvo apgyvendinta Matulačio namuose, Putnam, Conn., kur ji ir užbaigė šios žemės kelionę. Išėkis, miela Marija, Viešpaties ramybėje. Jonas Bernotas

— Amerikoje iš kukurūzų atliekų pagamintas naujos rūšies sacharinas, kuris yra 690 kartų saldnesnis už cukrų ir žymiai saldnesnis už įprastinį sachariną.

— Jei žmogus patenkintas savo darbu, jis gyvena ilgiau ir laimingiau.

Brooklyn, N. Y.

ISVEŽTŲJŲ MINĖJIMAS

Išvežtųjų paminėjimas bus minimas birželio 15 d., sekmadienį, koncelebracinėmis Mišiomis, pritaikytu pamokslu, simboliniu kankinių prisiminimu ir kt.

LIETUVIŲ DIENA

Gegužinė rengiama vidurvasarį, rugpjūčio 3 d., sekmadienį, Plattdeutsche sode. Tai bus vienintelis šioje apylinkėje lietuvių susibūrimas ir smagus susitikimas.

60 METŲ SUKAKTIS

Lietuvių Apreiškimo parapija jau gyvuoja 60 su viršum metų. Brooklyno - Williamsburgo mieste parapiinė, mokyklinė, visuomeninė ir lietuviška veikla atžymėta vėliava. Dabartinis klebonas kun. Pranas Raugalis stengiasi atitinkamai atžymėti sukaktį, kuri numatoma spalio 6 d. Atžymima bus parapijos choro, kuris jau 60 metų gieda, sukaktis. Dabar jie rengiasi 60-ties metų paminėjimo koncertui. Parapijos ir choro sukaktis jungiasi mokyklos alumnai, buvę choristai ir daugybė parapičių, kurie dabar jau toliau gyvena.

Washington, D. C.

MOTERŲ KLUBO VEIKLA

Gegužės 4 d. įvyko Washingtono Moterų klubo susirinkimas Vaidiulių namuose. Paminint motinos dieną, Regina Petrutienė atidarė susirinkimą, paskaitydama Milišaus eilėraščių. Klubo pirm. Elvyra Vodopalienė pateikė susirinkimo dienotvarkę, o Platerienė perskaitė perito susirinkimo protokola.

Svarbiausias klubo veiklos įvykis buvo prieš Velykas kiaušinių marginimas dideliame apsirinkimo centre. Pasisekimas amerikiečių tarpe buvo didelis. Klubas gavo pelno ir taip pat ir pareklamavo lietuvių Velykų tradicijas. Šalia klubo valdybos, prie marginimo daug pastatarnavo Liogienė, Kindurienė, Penkiūnienė, Sturmer ir G. Vasaitienė. Iš padaryto pelno buvo paskirta 75 dol. Washingtono lietuvių mokykla.

Kaip jau žinome, 1975 metai yra taip vadinami "Moterų metais". Ta proga, mus aplankė Rita Johnston, kuri yra Amerikos delegatė į Intra - American Commission of Women ir taip pat narė prezidentė Commission on the International Womens Year. R. Johnston trumpai papasakojo apie tos komisijos veiklą ir tikslus. Moterų metų žūkis yra lygė, išsilavinimas ir taika. Nors ir nemažas procentas kraštų turi įstatymus, kurie garantuoja moterims lygias teises, deja, praktikoje moterys daug kur yra dar labai išnaudojamos. Kad atkreiptų į tai dėmesį, įvyks didelis suvažiavimas Mexico City, Meksico, birželio 19 - liepos 2 d. Visi kraštai, kurie yra Jungtinių Tautų Organizacijos nariai, turės teisę atsiųsti savo atstovus. Deja, iš-eivijos moterų organizacija negalės ten oficialiai dalyvauti. Bet šalia oficialaus kongreso, vyks, taip vadinama, vieša tribūna, kur viso pasaulio moterys turės teisę kalbėti apie savo krašto padėtį.

Paminėjus motinos dieną ir moterų metus, liko dar viena sukaktis, kuri lygiai taip pat reikšminga Washingtono moterų klubui. Klubas "amžina" išdiniškė Louise Eurkes šį pavasarį atšventė savo 80 metų gimtadienį. Elvyra Vodopalienė prisegė Louise gėlių puokštelę, o Barbora Darlis trumpai pakalbėjo apie Louise praeitį ir lietuvišką veiklą. Nors gimus Amerikoje, bet užaugo lietuviškoje dvasioje, išmoko lietuviškai ir visą savo gyvenimą dirbo lietuviškoje organizacijose. 1917 m., kada prezidentas Wilson paskelbė Liet-

Kenosha-Racine, Wis.

Paskata yra būtina mūsų tautinėje veikloje. Jos neužtenka tik aukščiau bei spaudos. Ji būtina reikalinga ir asmeniškai. Be vietos veikėjų paskatos nebūtumt sutelkę LF apie 15 tūkstančių dolerių, nes dažnai visuomenė laukia, ką pasakys, kaip paskatins vietos veikėjai.

Drausmė neatskiriama dalis kovoje už išlikimą. Drausmingi LB apylinkių ar kitų sambūrių darbuotojai visuomenę ugdo tautine drausme ir savo darbais savo apylinkių tautiečius iškelia į viešumą kaip pavyzdinius lietuvius. Nedrausmingi darbuotojai užtraukia neuztarnautą apylinkėi gėdą.

Mūsų LB apylinkė buvo suorganizuota 1956 m. spalio mėn. 9 d. Kenoshoj. Per keletą metų apylinkė įsikviavo į pavyzdingų LB apylinkių tarpą. O dabar jau atsiliko, kiek tai liečia LB uždavinių vykdymą bei pinigines paramos talką. Apylinkės lietuvių tautiniu patriotizmu, supratimu, nuosirdumu, duosnu-

Vida Zubkienė

Dail. A. Petrikonis prie savo paveiklo "Saulės mūšis", kuris yra išstatytas jo individualioje parodoje Talman Savings (55 g. ir Kedzie) patalpose. Paroda vyks visą mėnesį, uždarama birž. 10 d. Išstatyta 55 paveikslai.

A. + A. JUOZUI SALUČKAI mirus Rockforde, liūdesio ir skausmo valandoje p. MARIJĄ SALUČKIENĖ, sūnus VYTAUTĄ ir KESTUTĮ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiamė ir kartu liūdime.

Birutė ir Juozas Skorupskai Leonida Sodeikienė

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO ANTRA LAIDA Išleido LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS Mecenatas — Prel. Juozas Karalius Naujasis Testamentas yra praktiško formato ir šitas kietas viršelis. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba Mecenato dėka laida parduodama prielaima kaina. Gaunama "DRAUGO" knygyne Kaina — \$5.00 Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir persiuntimui: (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus). Gera proga visiems įsigyti Naujajį Testamentą. Siųskit užsakymus: DRAUGAS 4545 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629

Papročių ir pažiūrų paminklai yra pastovesni už medžiagines iškasenas. Tai suprato Ovidijus. Ši tiesa ypač galioja pasakoms. Jose yra galimi nemažiau sėkmingi kasinėjimai, negu žemėje.

Vytauto Bagdanavičiaus KULTURINĖS GELMĖS PASAKOSE II knyga yra nuotykinga ekspedicija į pristoriją. 357 psl. Kaina 5 dol. Knyga gaunama Drauge ir pas platintojus. Liet. Knygos klubo nariams trečdaliu pigiau.

Perskaite "Drauga", duokite jį kitiems.

mu ir net kasos turtingumu prašoka gal ne vieną apylinkę. O laikas bėga nesugražinamai ir dėl pinigų stokos, kurių nesulaukia iš nedrausmingų LB apylinkių darbuotojų, nuskandinti gyvybiškai svarbūs organizuotos LB darbai. — Kai sulauki 30 metų amžiaus, matai ką Dievas padarė. 40 metų, ką tu pats padarai, 60 metų, ką tu pats užsitarnavai. — Amerikoje vidutinis mokytojo amžius yra 35 metai.

Valdybos nariui, vicepirmininkui A. + A. BRONIUI LEŠČINSKUI mirus, broliui JUOZUI su šeima, posūniams ir podukrai bei kitiems giminėms reiškiamo gilia užuojautą. L.B. Brighton Parko Apylinkės Valdyba

Jaunuoliška Lietuva ano meto jaunuolių išgyvenimuose ANAPILIO PAPĖDĖJE Karolė Pažeraitė Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 mokslus einančio jaunimo nuotakose, atskleidžia mūsų atmintin daug žinomų ir nežinomų asmenų. Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drauge" ir pas mūsų spaudos platintojus.

Laidotuvių direktoriai MAŽEIKA & EVANS 6845 SOUTH WESTERN AVENUE TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MASINOMS VIETA RRepublic 7-8600 RRepublic 7-8601

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME — TĖVAS IR SŪNUS — TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS 2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6 1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09 AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS Laidotuvių Direktorai DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS 4330 South California Avenue Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852 4605-07 South Hermitage Avenue Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401 STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS 2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6877 2124 W. 69th STREET Tel. RERpublic 7-1213 11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410 PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAFayette 3-3572 POVILAS J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911 JURGIS F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39 VASAITIS — BUTKUS 1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1043

APILINKIŠKUMUS

× Balso seimas įvyks 1975 m. lapkričio 8 d. Chicagoje. Tą dieną organizacijos prašomos suvažiavimų nešauti, kad Balso seimo atstovai galėtų dalyvauti seime. Balso seimai šaukiami kas dveji metai. Seimą globoja Balso Chicago apskrities valdyba.

× "Draugo" redaktorius Bronius Kviklys skaitys paskaitą Cicero LB rengiamame birželio trėmimų minėjime, kuris įvyks birželio 15 d., sekmadienį, 12 v. Šv. Antano parapijos salėje.

× Sen. Frank Savickas, 15-to wardo demokratų komiteto vadovas, ir adlermanas Ken Jak-sy, 15-to wardo vadas, pakeitė demokratų būstinę. Ji dabar yra 6743 S. Western Ave., Chi-cago, Ill. 60636, tel. 434-3800. Naujose patalpose senatorius ir adlermanas turi daugiau vietos susirinkimams ir pasikalbėjimams su 15-to wardo piliečiais.

× Brighton Parko lituanisti-nę klasę šimet baigė: Dalia Bagdonaitė, Vilija Dargytė, Vi-tas Daulys, Irena Jasulaitytė, Brian Kinčius, Algis Krušnis, Rasa Miliauskaitė, Donatas Si-liūnas, Asta Spurgytė, Danutė Sudeikytė, Regina Vadešaitė, Vidā Vizgirdaitė ir Kęstutis Zi-lionis.

× Altos Cicero skyrius šį sek-madienį, birželio 8 d., ruošia žiauriųjų birželio įvykių ir Ka-lantos minėjimą. Pamaldos 10:30 v. bažnyčioje ir po sumos pa-rapijos salėje minėjimas. Cicero ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti.

× Moterų sąjungos (67 kp.) bunko žaidimas bus sekmadienį, birželio 8 d., 2 val. p. p. Šv. M. M. Gimimo parap. salėje.

× Cicero Šv. Vardo draugija dalyvaus lietuviškose Mišiose ateinančių sekmadienį birž. 8 d., 7:30 val. r. Po Mišių pusrėčiai ir susirinkimas parapijos salėje.

× Edmundas Cibas, Altos Bostono skyriaus išdėkimas, dėkodamas "Draugui" už gerą jų organizacinę veiklą informaciją, prisuntė 10 dolerių au-ką. Ačiū.

× Z. Slivinskas, Palos Hts., Ill., nuosirdus "Draugo" skaity-tojas, prisuntė didesnę auką savo dienraščiui stiprinti. Dė-kui.

× TEVŲ DIENOS šv. Mišių bei maldų novena prasidės bir-želio 7 d. ir tęsis iki 15 d., Ma-rijonų koplyčioje prie "Drau-go". Ši novena skirta šv. Jė-zaus širdies garbei, meldžiant tėvams kūno ir sielos sveikato, sėkmės darbuose, kantry-bės kančioje, gi mirusiams — amžinosios laimės. Maloniai kviečiame įsijungti į šias ypa-tingas mūsų maldas. Savo tėvų, vyrų, uošvių ir senelių vardus siųskite: **Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629.** (pr.)

× Union Pier prie ežero iš-nuom. 2 butai — 3 ir 5 kamb. Namas pušyne. Rami poilsiui vieta. Teirautis tel. (Area 312) 778-0917; 778-2858 arba 925-6897. (sk.)

× TEROS PREKYBOJE, 3233-3237 W. 63rd St., Chicago, Ill., gauta: Didelė siunta gintaro papuošalų, ypač žiedų, apyrankių ir sagių, originaliai ir gražiai įformintų aukse ir sidabre, įdomių ir aukšta gintaro ko-kybe, ir jo apdirbimų;

Daug vokiečių keramikos grindų vazų, įvairių dydžių, formų ir spal-vų, išpuoštų daugelio kraštų tautiniais motyvais ir simboliais;

Originalių dail. Eleonoros Marčū-lionienės keramikos darbų, perkeltų į Terrą iš neseniai buvusios dailinikės kūrinių parodos.

Terra atdara pirmadieniais ir ket-virtadieniais nuo 10 iki 8:30 val. va-karo, kitomis darbo dienomis — nuo 10 iki 5:30 val. vakaro. Sekmadieniais Terra uždaryta. (sk.)

× Viena nuosirdi "Draugo" skaitytoja iš Worcesterio prisuntė mums malonų laišką ir 10 dolerių auką. Nuosirdžiai dė-kojame.

× Kun. A. Grausliui Liet. kat. mokslo akademijos premi-jos už knygą "Šviesa tamsoje" įteiktas įvyks penktadienį, birž. 6 d., 7 v. v. Jaunimo cen-tro kavinėje, prem. mecenatas kun. J. Prunskis.

× Kostas Januška, Balso di-rektorius po sunkios kaulo ope-racijos gydosi Christ Communi-ty ligoninėje, 366 kambaryje. K. Januškai ligoninėje teks iš-būti ilgesnį laiką, o vėliau dar gydytis namie.

× Stacia Lukošius rodo savo meno kūrinius First Pacific Bank patalpose Mid-Continental Plaza prie Wabash ir Adams gatvių. Kūriniai bus išstatyti iki šio mėnesio 20 dienos.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

NAUJA LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ VALDYBA

Naujai išrinkta Cicero lietu-vių respublikonų valdyba pasis-kirstė pareigomis. Pirmininku Jonas Vasaitis, vicepirminin-kais Mikalina Bikulčienė, Gvi-das Valentinas ir Aleksas Jan-kūnas, moterų sekcijos vadovė Genė Valantienė, parengimų komisija Povilas Dirksis, Julius Balutis ir Stepas Barkauskas, sekretorium Vaclovas Leščins-kas, ryšininku su amerikiečių įstaigomis Aleksas Jankūnas, informacijai angliškoje spaudoje Anatolijus Milūnas, išdėkimas ir informacijai lietuvių spaudai Stepas Paulauskas, revizijos ko-misijon Kostas Dočkus, Julius Balutis ir Julius Paulėnas.

Garbės pirmininku yra Jonas Kimbarkas.

Kad arčiau susipažinus ir pri-traukti naujų narių, po vasaros atostogų, respublikonų salėje, kuri lietuviams duodama naudo-tis nemokamai, nutarta surengti porą šeimyniškų pobūvių.

S. P.

Toronto Maironio vardo lituanistinės mokyklos abiturientės džiaugiasi baigimo pažymėjimais.

Nuotr. S. Oabkvas

Chicago žinios

PLANUOJA ATPIGINTI VAZMĄ

Regionalinio transporto vado-vybė pasiūlė šešiuose Chicago apskrityse atpiginti susisiekimą.

KARDINOLO SVEIKATA GERĖJA

Po širdies atakos kard. Coda išgulėjo ligoninėje 10 dienų. Da-bar jau jam leidžiama vaikščio-ti po kambarį, priimti lankyto-ju. Jis net turi pasitarimus su arkivyskupijos pareigūnais.

TRAGIŠKA MIRTIS

Pietinės Chicago berniukas Terrell Stenett, 2 metų, po mo-čiūtės matracu rado revalverį ir bežaisdamas juo persišovė. Kul-ka pataikė į krūtinę ir vaikutis mirė.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— Elenos Juciūtės, buv. Sibiro kalinės, "Draugo" dienraščio ar-timos bendradarbės, knygos "Pėdos mirties zonoje" prista-tymas ruošiamas birželio 8 d., 4 val. po p. Liet. piliečių draugi-jos salėje, Bostone. Ten pat bus ir buv. Sibiro kalinių darbelių parodėlė. Kalbės Elena Vasyliū-nienė, meninėje programos daly-je dalyvaus smuikininkas Izido-rius Vasyliūnas.

— Kazys Baronas, Hamilton, Ont., Draugo bendradarbis išvy-ko šešių savaitių atostogų į Euro-pą iš kur žada parašyti "Drau-gui."

— Juozas Bolevičius (Boley), žinomas Vyčių veikėjas iš New Yorko buvo atvykęs į Phoenixą. Čia dalyvavo lietuvių pamaldose ir LB piknike. Phoenixe jis tu-ri savo brolių Ray Boley, kuris yra žinomas kaip rekordavimo specialistas, čia turi net nuosa-vą tos rūšies studiją.

— Dr. Simas ir Stasė Virku-čiai iš Maryland valstijos gegu-žės vidury buvo atvykę į Phoe-nixą. Norėjo pasidžiaugti šiltesniu oru ir vasarėjantią gamta. Jie buvo J. ir T. Šaulių svečiai.

— R. ir K. Matijošaitis (Ma-tis) iš Los Angeles savaitėi bu-vo atvažiavę į Phoenixą. Per tą laiką aplankė šio miesto įdomes-nias vietas ir grožėjosi jo apy-linkėmis.

— A. Paulauskienė, Loretos Vainauskaitės mamytė, atvažia-vusi iš Detroito lankė savo duk-rą, žentą ir anūkus Phoenix, Ariz. Gegužės 25 d. dukra savo mamytei suruošė išleistuves. Ta pačia proga buvo ir jos vyriausio sūnėnas Adomo pradžios mo-kyklos užbaigimas. Gegužės 31 d. ji išskrido atgal į Detroitą, kur ji pastoviai gyvena.

— Petro Rudoko, sukurta in-dėnų vado statula, 16 pėdų aukš-čio, sverianti 2,400 svarų, bus pastatyta Sioux City, o statulą pagamins Armce Steel b-vė, Middletown, Ohio, kurioj kaip menininkas P. Rudokas darbuo-jasi.

KANADOJE

— Kanados Lietuvių fondo metinis narių susirinkimas šau-kiamas birželio 7, šeštadienį, 12 v., Toronto Liet. Namuose. Na-rių registracija prasidės 11 v. r.

AUTOBUSAI KULTŪRINĖMS KELIONĖMS

Chicago miesto susisiekimo vadovybė duoda autobusus gru-pių, mokyklų ar pensininkų kelionėms. Kaina vienam asmeniui nuo 65 ct. iki 1,40 dol., priklaus-no nuo keliaujančių skaičiaus. ir nuo nuotolio.

STALIAI BAIGE STREIKĄ

Stalių unija, kuriai trijuose Chicago apylinkių apskrityse priklauso 26,000 statybos darbi-ninkų, baigė streiką. Jie dabar gaus 60 ct. valandai daugiau, o nuo gruodžio 1 d. — dar 20 ct. valandai.

JAUNŲ MENININKŲ KONKURSAUS

Devyni Chicago jauni meni-ninkai birž. 4 d. 10 val. r. prie Wabash ir Washington gatvių sankryžos rungtyniaus piešdami plakatus prieš taršą. Konkurso organizuoja mero įstaiga. Pa-skirtos ir pinigines premijos.

AUTOBUSAI Į PARODŲ RŪMUS

Įvedama tiesioginė autobusų linija iš Chicago miesto centro, Michigan Ave. į McCormick pa-rodų rūmus. Įvedama ir daug kitų naujų tiesioginio susisiek-i-mo linijų Chicagoje ir apylinkė-se.

VAIDILUTĖS

Senovės lietuviai buvo pago-nys. Jie garbino gamtą ir jos reiškinius. Visa, kas jiems buvo nesuprantama, jie laikė dievais. Jie garbino saulę, mėnulį, žvaigž-des, perkūną ir ugnį. Mūsų pro-seneliai perkūną laikė galingiau-siu dievu ir jo labiausiai bijojo. Ypatingoje pagarboje buvo lai-koma ugnis. Kiekvieno lietuvi-o namuose kūrėdavosi šventoji namų ugnelė arba gabija. Sei-mininkės ją labai rūpestingai prižiūrėdavo, kad neužgestų. Mūsų proseneliai tikėjo, kad šimtamečiuose ažuoluose buvo pilna įvairių dievų. Jie statyda-vo aukurus ažuoluose ir ten meldavosi. Tuose aukuruose dieną naktį degdavo šventoji ugnis. Ją saugodavo pasiauko-jusios mergaitės, kurios visą gyvenimą paaukodavo dievų tarnybai. Jos pasidžėdavo nie-ka kad netektų. Tai buvo vaidilu-tės, kurios padėdavo kriviams aukoti aukas, giedodavo šven-tas giesmes ir kurstydavo šven-tą ugnį. Jos dėvėdavo baltą drabužį, kurį sujusdavo gražia-juosta. Ant galvos turėdavo ža-lius rūtų vainikėlius. Žmonės jas labai gerbė ir mylėjo.

Rita Stukaitė, V sk. K. Donelaičio lit. m-la

Vaidilutės Piešė Liana Vaičiulytė, Va sk.

PELIUKAS IR DANTUKAS

Seno namo rūsy, po šluota gy-veno pelių šeima: tėtis, mama, dvi sesytės ir broliukas. Kiek-vieną dieną tėtis ėjo maisto me-džioti. Mama tvarkė urvelį. Se-sytės pelytės laktė po rūsį ir išdykavo. Tik vienas broliukas peliukas nieko neveikė. Jis tu-pėjo kamputy ir čulpė pirštą. "Kodėl jis čulpia pirštą?" — klausė sesytės. "Todėl, kad jis dantukų neturi" — aiškina mama. Sesytės pelytės šokinėjo apie peliuką ir dainavo: "Tu ne-turi dantukų! Tu neturi dantukų!" Lįsk iš po šluotos — kalbino jos peliuką. "Ten viršuj pas žmones visokių gėrybių yra. Gal ir dantuką rasi."

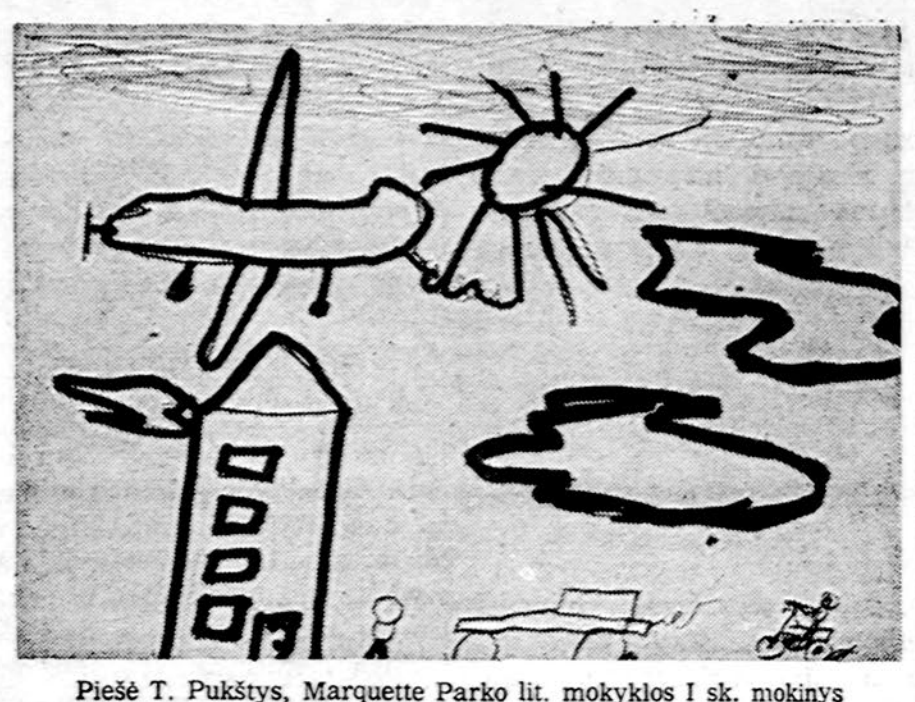
Bet peliukas bijojo lįsti iš ur-velio. Jis tik tupėjo kamputy ir tylėjo. Sesytės bėginėjo į viršų ir tempė visokias gėrybes. "Mes radom siūlų kamuoliuką, o tu ne! Mes turim spalvotų popie-

Įdomi knyga. Foto Algirdo Grigalio

Tėvynės ZVAIGZDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

Piešė T. Pukštys, Marquette Parko lit. mokyklos I sk. mokinys

rielių, o tu ne!" Erzino ji. Vieną dieną blizgantis pinigė-lis nuriedėjo po šluota. Peliukas pamatė ir pagriebė jį. "Aš tu-riu pinigėlį, o jūs ne!" Pasigyrė jis sesytėms. "Ka tu su juo veiksi?" Juokėsi sesytės.

Peliukui taip patiko pinigėlis, kad jis nutarė daugiau paieško-ti. Vakare, kai visi sumigo, pe-liukas pasiėmė pinigėlį ir iške-liavo. Užlipęs į viršų atsirado kambary. Atsitūpė ant užpaka-linių kojyčių ir apsidairė.

— Lova, spinta, stalas... Peliukas užlipo ant stalo, ach! Stebuklas! Mažas, baltas dan-tukas! Peliukui daugiau neberei-kėjo pinigėlio.

Kitą rytą peliukas gyresis sa-vo sesytėms: "Aš turiu naują dantuką." Pelytės stebėjosi, kaip galėjo per naktį broliukui išaugti naujas dantukas? Ir ne bet koks! Toks baltas, stiprus ir aštrus. Nuo to laiko pelytės niekad daugiau necrino broliu-ko. Pačios pradėjo rinkti pini-gėlius, kad galėtų gauti tokius gražius dantukus.

Kristina Niedvaraitė, VIII sk., Montrealio lit. m-la Kanada

KĄ AŠ ŽINAU APIE ROMĄ KALANTĄ

Romas Kalanta gimė ir užau-go Lietuvoje. Jis lankė komunis-tiškas mokyklas, bet rusų pro-paganda nepatikėjo. Jis prieš-i-nosi prieš Lietuvos okupaciją. Kad patrauktų pasaulio dėmesį, jis save susidegino. Paliktame laiške prašė Lietuvai laisvės. Jo mirtis rado platų atgarsį Lietu-vos jaunimo tarpe. Šimtai jau-nuolių pasipylė į gatves, daina-vo patriotines dainas, ėjo prie valstybinių įstaigų ir reikė sa-vo laisvės troškimą. Policija juos mušė ir areštavo. Buvo net žuvusių. Romo Kalantos auka sukretė pasaulį.

Aras Šlioba, VIII sk. Dariaus Girėno lit. m-la

SATRIJOS RAGANA

Šatrijos Ragana buvo Marijos Pečkauskaitės slapyvardis. Ma-rija Pečkauskaitė gimė 1878 m. vasario mėn. 24 d., Medininkuo-se. Mirė 1930 m. liepos mėn. 24 d. Židikiuose. Ji buvo rašytoja ir pedagogė. Marijos Pečkauskaitės tėvas buvo gudų bajoras priėmęs lenkišką kultūrą. Jos motina, žemaičių bajorė, taip pat lenkiškos kultūros. Ji turėjo vieną seserį ir du brolius. Tėvai ją ypatingai lepino. Pečkauskų šeimoje buvo kalbama tik lenkiš-kai.

Ji iš pradžių mokėsi namuose. Kai persikraustė, ją mokė stu-dentas. 1892 m. įstojo į gimna-zijos trečią klasę. 1928 m. ji ga-vo garbės daktarės laipsnį. Jos pirmas raštas buvo iš-spausdintas "Varpe" — Šatri-jos Raganos vardu. 1928 metais

išleido 6 tomus savo raštų. Jos pasakose mėgiamiausi veikėjai buvo vaikai.

Jos raštai yra panašūs į kitų tų laikų rašytojų raštus. Ji jau-dė į savo pasakas autobiografi-jos elementų. Jos raštai yra ir dabar žmonių skaitomi.

Andrė Nelsaitė, Los Angeles lietuviškos mokyklos 8 sk. mokinė

DAUG IŠMOKOME

Šiais metais mums buvo la-bai daug pamokų, bet užtat daug išmokome. Man nepatiko, kad tiek daug reikėjo dirbti. Geriausiai lietuviškoje mokyk-loje man patiko pertraukos (nors ir labai trumpos, bet ge-riau negu nieko). Šiais metais labai daug išmokome apie Lie-tuvos praeitį, žymiuosius Lietu-vos žmones, ežerus upes...

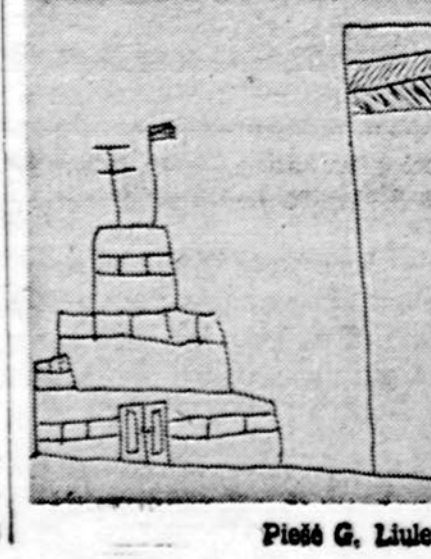
Dana Vaškelytė, Bostono lit. m-ls mokinė

NUOTYKIS STOVYKLOJE

Kartą metuose skautai va-žiuoja į stovyklą. Ji vadinasi Rako stovykla. Rako stovykla dalinasi į vieną berniukų ir tris mergaičių stovyklas. Prie vienos mergaičių stovyklos yra pelkės, vilkiukų vadinamos "Diapers ditch". Ten yra daug varlių. Stovykloje skautai daug ką daro: valgo, sportuoja, mokosi, dega laužus ir turi lankymosi valandą. Tos valandos metu, daug vilkiukų eina varlių gau-dyti į "Diapers ditch". Bet yra viena problema, reikia visad ne-šioti uniformą.

Vieną kartą mano draugas vilkiukas ėjo gaudyti varlių. Truputį per daug pasilenkė ir įkrito su visa uniforma. Išlipo

Piešė G. Liulevičius, I sk. mokinys

NAKTIS

Aš juda tamsi naktis Su sidabro žvaigždėmis. Manęs niekas nematys, Kai keliausiu kasdien.

Man juda karieta, Ir juodi man žirgai. Aš naktis, aš naktis, Su šešėliais juodais.

Ten giliai po žeme Viešpatauja tamsa. Aš valdovė esu, Pavaldi man gamta.

Kai praėina diena, Tyliai atslenku aš, Ir apgaubia tyla Gelsvas žemės kasas.

Ir sumiega visi, Tiktai aš nemiegu, Pavaldi man gamta, Pavaldus man dangus.

Aš žvaigždėta naktis, Prie krūtinės — mėnuo, Ir sumiega visi, Kur tik aš praeinu.

Jolanda Malerytė, Ok. Lietuvos lietuvaite

PAVASARIS

Medžiai žaliuoja, Pavasaris jau atžygiuoja. Saulės šilti spindulėliai Gėlių galvas prikėlė.

Kai vėjelis šiltai pučia, Lapeliai ant medžių kruta. Visa gamta atsibudo, Vaikai su džiaugsmu sušuko.

Rita Juraitytė, 7 skyrius, Marquette Parko lit. m-la

visas purvinas, net akių nesima-tė. Turėjome jį visą ilgai valyti.

Aras Žlioba, VIII sk. Dariaus Girėno lit. m-la

KOŠĖ

Marytė buvo septynerių me-tų. Ji vis žiūrėdavo, kaip jos mama virdavo košę.

Vieną dieną maža mergytė pasakė: — Mamyte, leis man šį kartą išvirti košę. Aš moku. Aš ma-čiau, kaip tu verdi.

Mamytė žinojo, kad Marytė labai nusimins, jeigu negalės iš-virti košės ir sutiko.

Maža virėja, visa aplipusi iki ausų, skubiai maišė košę. Pusė košės išbėgo iš puodo, bet Ma-rytei nebuvo svarbu.

Visa šeima laukė košės prie stalo. Mergytė greitai išvirė ko-šę ir tuojuo pradėjo visiems krauti į lėkštes. Marytei neliko. Košės buvo labai neskani, bet niekas nesakė, nes Marytė atro-dė labai patenkinta. Ji sau gal-vojo: — Aš labai skaniai išviriau košę. Vieną dieną būsiu labai gera virėja.

Iki šios dienos Marytė vis dar mano, kad jos košė buvo ska-niausia.

Raminta Jautokaitė, 7a sk. Marquette Parko lit. m-la